

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petstvrsta po 2 vln.
Poslano:
 enostolpna petstvrsta po 40 vln.
 Izdaja vsak dan, izvzemati no-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Kopirati se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 183.

† Msgr. Anton Zupančič.

Dne 7. septembra opoldne je zaplapolala iznad Ka-
 toliške Tiskarne črna zastava, sporočujoč žalno
 novico, da je ob pol 12. uri istega dne umrl po
 dolgem bolehanju na želodcu velečastiti gospod
 monsignor Anton Zupančič, bivši profesor bogoslovja in
 mnogoletni načelnik Katol. tiskovnega društva.

S pokojnikom je legel v grob mož, bogat zaslug za
 cerkev in narod, svečenik po srcu božjem, bister po umu,
 plemenit po srcu, neumoren delavec na prosvetnem polju,
 skromen v svojem nastopanju, radodaren do ubogih, v be-
 sedi, s peresom, s previdnim, odločnim dejanjem povsod
 mož na svojem mestu. Bil je v odboru ustanoviteljev Ka-
 toliškega tiskovnega društva in njegov načelnik od l. 1887.
 do l. 1903.

Rodil se je Anton Zupančič v Ljubljani 13. januarja
 1841; v mašnika je bil posvečen l. 1867. po končanem III.
 letniku bogoslovja. Od l. 1868. do 1881. je služil kot du-
 hovni pomočnik v Šmartinu pri Litiji, Mengšu, v Cerkljah
 na Gorenjskem ter pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Jeseni l. 1881.
 je postal namestujoči, l. 1882. pa pravi profesor duhovnega
 pastirstva, katehetike in pedagogike. To službo je oprav-
 ljal z izvanredno vestnostjo do konca šolskega leta 1909,
 ko jo je vsled slabotnega zdravja nerad zapustil ter stopil
 v zasluženi pokoj. Zadnja leta je skoro popolnoma zamrl,
 vendar je še vedno v sobotah in dnevih pred prazniki re-
 dovito prihajal v spovednico. Še zadnjo soboto zvečer je
 bil v spovednici do pol 9.; ponoči pa so ga napadle sla-
 bosti, da v nedeljo ni mogel več maševati.

Zupančič je bil marljiv kot čebela, obenem pa silno
 skromen. Že rajni Marn je v Jezičniku (XXX, str. 39) o
 njem in njegovi marljivi skromnosti zapisal besede: Kar
 raste, šuma ne dela.

V gimnaziji že je začel pisati za slovenske liste, Novice,
 Glasnik in Danico in Koledarček ter Večernice družbe sv. Mo-
 horja. Nekaj njegovih spisov sta sprejela ++ Janežič in Sket
 v čitanke za srednje šole. V posebni knjigi je obelodanila

družba sv. Mohorja kardinala Wisemana Fabiolo ali cerkev
 v katakombah v Zupančičevem slovenskem prevodu l. 1867.

V mladih letih je Zupančič mnogo potoval; bil je po
 Nemškem, Francoskem, Italijanskem, Egiptu in sveti deželi.
 L. 1875. je bil v Rimu in Italiji. Znanstven plod svojega po-
 tovanja nam je podal v Letopisu Matice Slovenske l. 1879.;
 „Žalostna 1800 letnica ali posuto mesto Pompeji“.

Ko je postal Zupančič profesor duhovnega pastirstva,
 katehetike in pedagogike, kateri predmeti se v ljubljanski
 bogoslovnici slovenski predavajo, ni bilo primernih šolskih
 knjig. Bogoslovci so imeli v rokah spisane sešitke teh
 ved, ki pa so se bili postarali po duhu in jeziku ter jih je
 bilo tudi že težko dobiti. Zato je pokojni knezoškof Janez
 Krizostom mlademu profesorju Zupančiču dal nalog, da
 sestavi ter za tisk pripravi „Duhovno pastirstvo“. V treh
 letih (1882—1885) je bilo veliko delo (903 str.) izvršeno. V dru-
 gem popravljenem natisku (932 str.) je knjiga izšla l. 1894. in je
 dozda menda popolnoma razprodana. Druga njegova šolska
 knjiga je bila Pedagogika, na svetlo prišla po „Duhov-
 nem Pastirju“ l. 1888.

V politiko Zupančič dejansko ni segal nikoli. Vendar
 je z raznimi članki tuintam dajal pravec katoliški politiki.
 Bil je sotrudnik „Slovenca“ od prvega začetka. Jako ko-
 risto je deloval kot načelnik „Katoliškega tiskov-
 nega društva“, kateremu je vrejeval koledar od l. 1879.
 naprej in se z upravo društva trudil od zore do mraka.

Marljivo je Zupančič sodeloval tudi kot konzistorijalen
 svetovalec, sodnik pri zakonski sodnji in kot izpraševalec
 kandidatov za samostojne službe. Nekaj časa je bil tudi
 škofijski nadzornik glede verouka in verskih vaj na učite-
 ljišču v Ljubljani.

Spomin njegov ostane blagoslovljen. Podoba pokojnega
 monsignora krasi posvetovalno dvorano K. T. D., a njegovo
 ime ostane neizbrisno z zlatimi črkami zabeleženo v knjigi
 delovanja K. T. D.

Skromnemu možu bodi pri Bogu bogato plačilo!

Počivaj mirno v Bogu, duša zlata!

LISTEK.

Iz p'sem naših vojakov.

Topničar Ivan Fajdiga (sin znanega po-
 sestnika in gostilničarja v Zgošči pri Begu-
 njah), ki je bil z našimi havbičnimi bateri-
 jami v Belgiji, vzhodni Prusiji in Galiciji,
 piše svojemu prijatelju koncem avgusta:

Da boš vedel, kako dobre volje smo
 tu na italijanski fronti in kako malo nas
 je strah izdajalskega Laha, Ti pošiljam par
 burk, ki jih uganjamo slovenski fantje na
 sovražnikov račun. Poslušaj:

Vabilo na javni ples,

ki ga priredi havbična baterija št. . . . Spo-
 red: Havbične salve, polka. Granate, solo-
 ples. Šrapneli, kolo. Letalske bombe, čar-
 daš. Pehotni naskok, valček. Ročne grana-
 te, brza polka. Lah! beže, žalostinka. Začetek
 točno po višjem povelju. Obleka: zamazano-siva;
 priti je v polni opremi. Vstopnina: 120 ostrih
 patron. Lah! brezplačno.

Kdo varuje naše fante na bojnem polju?

Josip Vukšinič, telefonist, član kato-
 liškega društva rokodelskih pomočnikov v
 Ljubljani, je pisal 14. avgusta svojim tova-
 rišem sočlanom: Danes je ravno leto dni,

kar sem bil prvič v najhujšem ognju — na
 črnogorski meji. Reči moram: To
 je bilo nekaj strašnega; boj je trajal ne-
 pretrgoma osem ur. Črnogorci so padli
 kar vseprek. Na večer je boj ponehal, a
 mi smo zasledovali sovražnika še kake
 2 km. Semtertje je še prižvižgala krogla
 od sovražne patrulje, a to nas ni nič mo-
 tilo. V gojzdu smo prišli v lepo dolino, kjer
 smo se utaborili; tovariši so legli k po-
 čitku, mene je zadela služba. Bilo je okoli
 11. ure, mesec je svetil, jaz pa sem hodil
 naokolu z nabito puško in pazil, da se ne
 bi priplazil odkod sovražnik. Vedno sem
 mislil: Sedaj pa sedaj prileti izza kakega
 grma sovražna krogla. Vzel sem v roke
 rožnivenec in sem molil in se priporočal
 Mariji.

Drugi dan, na Veliki Šmaren, nam poš-
 ljejo črnogorci okoli štirih jutranji po-
 zdrav. Pri sosednjem trenu je bil ranjen
 en vojak in ubit en konj. Nato se je pričel
 peklenški ogenj, katerega ne bom nikoli
 pozabil. Jaz sem imel nalogo s petimi
 možmi napeljati žico do sosednje telefon-
 ske postaje, in sicer v največji nevihti
 krogelj in granat. Vedno sem bil v strahu:
 Sedaj pa sedaj bo po meni. Tedaj se raz-
 leti kakih trideset korakov pred menoj
 granata in nato prifrčite dve krogli mimo
 glave, tako da sem eno čutil na ušesu. En
 migljaj bi bil zadostoval in zadet bi bil
 naravnost v glavo. Med dejem krogel

sem srečno dovršil svoje delo. Ko smo se
 malo odpočili, je bilo moje prvo opravilo,
 da sem se zahvalil Materi božji za mogoč-
 no varstvo. Tukaj bi se človek naučil mo-
 liti, če bi poprej ne znal. Par takih, ki
 doma niso bili goreči za molitev, tukaj
 prav pobožno moli, ker so prepričani, da
 so edino pod božjim varstvom obvarovani
 nesreče. Kakor ob črnogorski meji, tako
 se mi je pozneje povsod godilo: Mati božja
 me je varovala! Obljubim, da Vam bom
 prihodnjič še več o tem pisal. Kadar bo-
 dete imeli skupno sveto mašo, spomnite
 se tudi mene v molitvi. Pričakujem kmalu
 veselega svidenja, Vas vse najlepše po-
 zdravljam Vaš Josip Vukšinič.

Cesarjev rojstni dan.

Anton Mlakar, ki služi pri divizij-
 ski pekarni piše s severnega bo-
 jišča svojem v Divači med drugim:
 »Rojstni dan našega cesarja smo
 obhajali s počitkom in z raznimi pri-
 boljški. Popoldne je bila veselica, seve-
 da kakršna pač more biti na bojnem
 polju. Godba je bila sestavljena iz vseh
 instrumentov, kar jih je bilo dobiti tu
 pri nas in pri trenu: Cigan je igral na
 gosli, Hrvat na tamburico, Madžar na
 kitaro itd. Bile so razne stave za skok;
 plezalni drog je bil prav bogato oblo-
 žen. Nekaterim je to prineslo do 10 K
 v žep. Jaz nisem poskusil svoje sreče,

samo gledal sem.«

Črnovojnikovo hrepenenje.

Alojzij Hamersak, desentnik pri signal-
 nem oddelku, je pisal g. Jul. Kofol v Sori
 dne 6. avgusta 1915:

O sijaj, sijaj, solnce milo,
 na ljube domovine krilo,
 obličje jasni ji temno
 in krasi s cvetjem jo ljubo.

Te besede, ki mi jih je poslal prijatelj
 na razglednici iz domovine, nehote šepe-
 čem, ko gledam ljubo zahajajoče solnce,
 čegar žarki se poigravajo s tisočermi
 valčki Jadranskega morja. Kolikokrat bo
 pač še solnce vzšlo in zašlo, predno se
 razjasni obličje ljube domovine? Kdaj na-
 počti tisti srečni dan, ko se povrnemo na
 svoje domove? Oh, saj mi ni mar ne val-
 čkov, ne zlatega solnca, dokler sem ločen
 od svojih dragih. Otročiči me kličejo, žena
 se hrepeneče ozira v daljo in hira. Oh,
 blagor mu, kdor je sam in ne pozna teh
 muk ločitve!

Ko z višočine gledam v sovražno
 stran, mi bobni na ušesa gromenje topov.
 Daj Bog in ljuba Mati nebeska, da bi bila
 domovina skoro rešena vseh sovražnikov
 in da bi padel zadnji strel za našo svo-
 bodo!

Lepi uspehi v vzhodni Galiciji in ob besarabski meji. — Rusi se na 90 km dolgi fronti umaknili za Ikvo. — Sovražne postojanke ob izlivu Sereta uzete. — Nemci zasedli Wolkowysk. — 13.000 ujetnikov. — Ruski car prevzel vrhovno poveljstvo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. septembra. Uradno se razglša:

Armada generala kavalerije pl. Böhm-Ermollija je včeraj premagala sovražnika pri Podkamjenu in pri Radzivilovu. Napadla ga je na celi 40 km široki in močno utrjeni bojni črti in mu je iztrgala v ljutem boju, ki je dovel do ročnega meteža, utrjen grad Podkamjen, v obliki nadstropij utrjen vrh Makutra južno zahodno od Brodyja, postojanke pri Radzivilovu in druga vztrajno branjena oporišča. Bitka je trajala na posameznih točkah do današnjih jutranjih ur. Sovražnik je bil povsod vržen in je mestoma v begu izpraznil bojišče. Naše čete ga zasledujejo. Število do včeraj ujetih je preseglo 3000.

V vzhodni Galiciji je morala armada generala grofa Bothmerja odbiti močne sunke sovražnika. Ruski napadi na bojno črto generala bar. Pflanzer-Baltin so pa ponehaval. Ob besarabski meji se je umaknil sovražnik v svoje postojanke, ki so precej oddaljene. Pri Novosielici je obstreljevala neka ruska baterija nek kmečki dvor, ki stoji na rumenskem ozemlju. V Volhiniji je notekel dan primeroma mirno. Ob Jasjoldi so priborile naše čete zopet krajne uspehe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 8. septembra. Uradno razglšajo:

V volhinjskem trdnjanskem ozemlju se položaj včeraj ni izpremenil. Nekaj ruskih protinapadov se je zlomilo v našem ognju. Bolj južno od tam je naša zmagala pri Podkamjenu in Radzivilovu sovražnika v 90 km obsežni bojni črti prisilila, da se je umaknil za Ikvo. Naše čete zasledujejo.

Ob Seretu so se razvili ljuti boji. Sovražnik je izpadel s premočnimi silami iz svojih pri Tarnopolu in Strusovu območju podobnih zgrajenih utrd. Pri Tarnopolu prodirajoče Ruse so vrgle nemške čete nazaj. V prostoru zahodno in južozahodno od Trembovle se boj še bje. Ob izlivu Sereta so vzele z naskokom c. in kr. čete, ki jim poveljuje generala Benigni in knez Schönburg, sovražno postojanko severozahodno od Szuparke. Ob tej priliki je bilo ujetih 20 ruskih častnikov in 4400 mož ter zaplenjenih 7 strojnih pušk. Pri naših četah ob Jasjoldi nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. septembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Danes in včeraj smo tudi mi obhajali zmago pri Varšavi in Ivangorodu. Tako upamo, da bo sedaj gori kmalu končano in da bomo potem tudi tega ničvrednega Laha pognali z naše meje. Z božjo pomočjo bo Avstrija vstala iz tega boja močnejša in slavnjejša, nego je bila kdaj prej.

Prosim Vas, naj Vas ne motijo moje besede o želji po miru, po domu in domovini. Ne mislite, da sem slab, malodušen vojak. Ne. Vedno sem še na vse pripravljen — kakor takrat, ko sem s tovariši odrinil v vojno. Z veseljem bi dal življenje za avstrijsko domovino, v kateri edini smemo upati na boljšo bodočnost. Toda hrepenenju po dragih se ne morem ubraniti. Rad bi se nekoč vrnil k svoji ljubi družini, ki mi je tako sveta in mila kakor nikdar poprej. Zato sem iskreno hvaležen božji previdnosti, da me je obvarovala doslej vsega hudega in upam, da me bo tudi v bodočnosti. Toda če zahteva blagor domovine mojo smrt, sem pripravljen vsak trenutek. Naj se zgodi božja volja!

Iz novemberskih dni v Galiciji.

Josip Jagodic od 27. domobranskega pešpolka piše:

Bilo je prve dni novembra, ko je prišlo višje povelje, naj se pomaknemo nekoliko nazaj. Jaz sem bil ravno par dni prej odšel iz vojne črte, ker sem moral pri konjih nekaj popraviti. Bilo nas je skupaj 32 mož in 28 konj. O odhodu, ki se je izvršil 4. novemb. ponoči, nismo nič vedeli. K sreči sta pa prišla

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Kavalerija, ki je prodrla včeraj proti Dandsevasu južnovzhodno od Friedrichstadta je ujela 790 Rusov in je zaplenila 5 strojnih pušk. Vzhodno in južnovzhodno od Grodna se je sovražnik od Skidela do Volkovskega razvrstil v bojno črto. Med trdovratnim bojem prodirajo naše čete čez odseka Pira in Kotra. Med Njemenom in Volkoviskem je pridobila armada generala pl. Gallwita na posameznih mestih s ponočnim presenetljivim napadom vzhodni breg odseka Ros. Ujetih je bilo nad 1000 Rusov.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Sovražnik je iznova sprejel boj tudi južnovzhodno od Volkovskega do gozdov, ki leže južno od Rozane 40 km južozahodno od Slonina. Napad vojne skupine napreduje.

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Mackensa.

Sovražnik je vržen iz svojih postojank pri Homsku in Drohicinu.

Južnovzhodno bojišče.

Nadaljuje se boj za odsek Seret.

Vrhovno vojno vodstvo.

Berlin, 8. septembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Naše čete prodirajo dalje pri Daudsewasu. Čete generala pl. Eichhorn so se polastile po boju nekaterih jezerskih ošin pri Novem-Trokem (južozahodno od Vilne). Med Jeziorjem in Wolkowskom napreduje napad. Wolkowsk sam in vrhove vzhodno in severovzhodno od tam smo vzeli. Ujetih je bilo 2800 Rusov in zaplenjene 4 strojne puške.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

V pokrajini pri Izabelin (južnovzhodno od Volkoviska) je bil sovražnik vržen. Bolj proti jugu od tam napreduje vojna skupina proti odsekom Zelvianke in Bozanke. Severovzhodno od Pružanega prodirajo avstrijske čete skozi močvirje proti severu. Ujetih je bilo okroglo 1000 Rusov.

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Mackensa.

Boji ob Jasjoldi in vzhodno od Drohicina se nadaljujejo.

Jugovzhodno bojišče.

Ruski napadi pri Tarnopolu so odbiti. Južno od tam, v pokrajini zahodno od Ostrova, je bilo ustavljeno sovražno prodiranje s protisunkom nemških čet.

tisti večer k nam dva vojaka vprašat, kako da nič menaže ne prineso; kuhinja je bila namreč še bolj zadaj za nami. Čakali smo do 10, 11. ure ponoči, pa menaže od nikoder. Moža sta ostala pri nas. Šli smo spat. Drugo jutro se vojaka na vse zgodaj odpravila nazaj v strelske jarko. Pa komaj dobro odideta, že prisopihata nazaj v halupo in kričita: »Naložite! Rusi so tukaj!« Neverno skočim ven in pogledam: res, bližala se je ruska patrila 5 mož. Sedaj sem vedel: naši so ponoči odšli, ne da bi nas bili obvestili. V desetih sekundah smo natovorili konje in jo ubrali. Komaj napravimo kakih 800 korakov, že počijo za nami ruske salve. Ozrem se. Rusov je bilo kakor lista in trave. Pokali so, kar se je dalo, a k sreči nikogar zadel. Vendar smo bili v zelo težavnem položaju. K sreči nas opazi naša umikajoča se artiljerija; hitro obrne topove in začne treskati v rjavce. Prva kroglja ni zadela, druga pa že. Takrat sem na lastne oči videl, kako so Rusi leteli v zrak. Hvala Bogu, rešeni smo bili!

Kam pa sedaj? Za polk nismo vedeli, torej k zbornemu poveljstvu. Začasnno so nas pridelili k 27. pešpolku — Belgijcem, kjer smo ostali štiri dni. Tedaj pride za nami tudi naš domobranski polk. Ali so se začudili, ko so nas zagledali? Vsi so namreč mislili, da so nas bili oni dan Rusi ujeli. Pa Rusi so se takrat prepričali, da ni dobro Kranjcev lovit.

Današnja ruska poročila o porazu dveh nemških divizij, o ujetju 150 vojakov in o zaplenjenju 30 nemških topov in mnogih strojnih pušk so izcela izmišljena. Noben nemški vojak se ni umaknil niti za korak, noben top ali strojna puška ni padla v sovražnikovo roko. Pač je pa omenjeni protisunek nemških polkov vrgel prodirajočega sovražnika daleč nazaj. Eden med njimi je ujel 250 Rusov.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

POROČILO RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Dunaj, 7. septembra. (Kor. ur.) Iz vojne častniškega stana se poroča: Ruski generalni štab objavlja (Brez datuma): V prostoru pri Rigi nobenih bistvenih izprememb. Predno so se naše čete umaknile ponoči na 3. september pri vasi Linden na levi breg Dvine, so potisnile Nemce od reke in so pričele ljut boj. Zjutraj dne 3. septembra so se umaknile naše čete pri Friedrichstadtu pod pritiskom sovražnika, ki je bil ojačen in pod ognjem njegove artiljerije na desni breg nazaj. Sovražnik pozikusa prodirati tudi južnovzhodno od Friedrichstadta po cesti južno od Jakobstadta.

Med Svjento in Vilijo se nadaljujejo boji.

Na črti Vilija—Njemen je položaj neizpremenjen, a pri trgu Mjereč so Nemci zelo pritiskali za nami.

Pri Grodnu so se zjutraj pričeli zopet ljuti boji. Naše čete so vdrle v mesto, zaplenile so 8 strojnih pušk in so vjele približno 150 Nemcev. Ta vspeh je omogočil sosednim četam, ki so se v primeri s splošno bojno črto nahajali v preveč naprej potisnjenih postojankah, da jim je bilo mogoče umakniti se, ne da bi jih bili ovirali.

Na bojni črti južno od Grodna do vrelcev reke Jasjoldo so se bojevale 2. in 3. septembra le naše prednje čete, ki so zadržavale sovražnikovo prodiranje.

Na desnem bregu Styra, bojna črta Derazno—Olika—Mlinov so podvzele naše čete protiprodiranje, ki se je 3. septembra uspešno razvijalo. V prostoru Radzivilov smo vrgli sovražnika, ki je pozikusal 3. septembra prodirati. V Galiciji, ob bojni črti Derazno do Dnjestra, je bilo 2. in 3. septembra ujetih nad 60 (?) častnikov in nad 300 mož in je bilo zaplenjenih nekaj strojnih pušk.

Ob Dnjestru, v prostoru Zalesčiki, je otvoril sovražnik 2. in 3. septembra vrsto napadov; boji še trajajo.

Iz došlih poročil se razvidi, da gre v bojih 30. avgusta ob Stipi, v prostoru železnice Kozlov—Tarnopol zahvala našemu uspehu, osobito našim oklopnim avtomobilom, oboroženim s izvrstnimi strojnimi puškami, ki so s svojim požrtvovalnim nastopom zelo zmedle nemške čete in jim zadale velike izgube.

5. septembra ob 7. uri zvečer: Ob vhodu v riški zaliv so se dne 3. in 4. septembra večkrat prikazala sovražna poizvedovalna pomorska letala nad irbersko morsko ožino in metala bombe na naše torpedovke. Le-te so jih vedno pregnale z ognjem iz topov. — Levo od Dvine so Nemci pritegnili ojačanja in namerili svoje glavne napore v to, da izsilijo prehod pri Friedrichstadtu. Vsled premoči so morale naše čete, ki so bile pri Lindenu prešle na levi breg, po trdovratnem boju dne 3. septembra zopet nazaj na desni breg. Glasom natančnejših poročil so sovražni topovi istočasno, ko je boj povzročil, da so se naše čete umaknile na ono stran reke, zažgali mostove čez Dvino. V smeri Riga—Jakobovo so se Nemci omejili na to, da so zadržali naše prodiranje.

Proti Vilni smo zadržali sovražnika v njegovih starih postojankah. V okolici Oranya so naše čete 3. septembra pregnale Nemce iz vasi Sinalniki o čemer so ujele nad 200 sovražnikov, med njimi več častnikov. Ob spodnjem teku Mierieczanke smo dne 3. septembra pod težavnimi okoliščinami vzdržali napade sovražnika, ki je grozil, da s svojim prodiranjem odreže našim četam pri Grodnu umikalno črto. Na njemski fronti, ob reki navzgor do Grodna in do reke Jasjoldo so naše čete ponoči dne 4. septembra in naslednji dan v več odsekih odbile več sovražnih napadov, pač pa se je posrečilo sovražniku, da nas je potisnil v smeri proti Volkovskemu. Med rekama Horyn in Styr je sovražnik proti večeru dne 4. septembra, znatno ojačen, nadaljeval z ofenzivo na cesti Dubno—Rovno. Na desnem bregu Styra, severno od dubniških vrtov, so se pričeli protiboji.

V Galiciji je sovražnik ob reki Seret razvijal trdovratno prodiranje, ki je dne 4. septembra pri Tarnopolu in Tlusu in ob Seretovem ustju na obeh bregovih Dnjestra trajalo dalje. Pri Tlusu so bili kljub ojačenju, ki jih je dobil sovražnik, z našo artiljerijo in protinapadi odbiti vsi trdovratni sovražni napadi. Ujeli smo približno 300

sovražnikov, med njimi nekaj častnikov. Boji trajajo dalje.

× × ×

RUSKI CAR PREVZEL VRHOVNO POVELJSTVO RUSKE ARMADE.

Pariz. (K. u.) Agence Havas poroča: Car Nikolaj je dne 16. t. m. brzojavil predsedniku Poincareju: Ko stopim danes na čelo svoje hrabre armade, mi je posebno na srcu, da izrazim najodkriteljšo željo, ki jih gojim za velikost Francije in za zmago njenih slavnih armad. — Predsednik je odgovoril brzojavno: Vem, da namerava Vaše Veličanstvo, ki je samo prevzelo poveljstvo Vaše junaške armade, zveznim narodom vsiljeno vojsko odločno nadaljevati do končne zmage. Pošiljam Vašemu Veličanstvu v imenu Francije najtoplejšo željo.

CARJEVO POVELJE RUSKI ARMADI.

Petrograd, 8. septembra. (K. u.) Car Nikolaj je izdal dne 5. t. m. sledeče dnevno povelje armadi: Danes sem prevzel vrhovno poveljstvo nad vso oboroženo silo na morju in na kopnem, ki operira na bojišču. S trdo vero v božjo milost in z neomajljivim zaupanjem na končno zmago hočemo našo sveto dolžnost obrambe domovine do skrajnosti izpolniti in ne bomo onečastili ruske dežele.

Izdano v glavnem stanu.

Nikolaj.

KAJ JE Z VELIKIM KNEZOM NIKOLAJ NIKOLAJEVIČEM.

Genf. Koncem minolega meseca je bil že car sklenil, da zapusti Carsko selo in da se nastani v nekem drugem kraju. V pariškem Elizeju poznao rezidenco, kjer bo car kot vrhovni šef armade vsak dan poslušal poročila generala Aleksejeva, neposrednega predstojnika generalov Ruski, Evert in Ivanov. O delokrugu velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča v Parizu niso na jasnem.

Kodanj. Listi poročajo iz baže zanesljivih virov, da je »začasno« odzveto vrhovno poveljstvo velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču.

CAR VELIKEMU KNEZU NIKOLAJU NIKOLAJEVIČU. — NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ PODKRALJ V KAVKAZU.

Petrograd, 8. septembra. (Kor. urad.) Car Nikolaj je naslovil velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču sledeče lastnoročno pismo:

Začetkom vojske so me razlogi višje vrste zavirali, da bi bil sledil nagibu svoje duše in da bi bil postavil na čelo armade. Poveril sem zato Vam višje poveljstvo vsem bojnim silam na kopnem in na morju. Pred očmi cele Rusije je Vaša Visokost tekotom vojske dokazala neomajljivo hrabrost, ki je izzvala globoko zaupanje in vzvišene želje med vsemi ruskimi ljudmi, ki so spremljali Vaše ime v vseh neizogibnih menjalnih slučajih vojske. Brez domovinske ljubezni, ki mi jo je naložil Bog, m danes veleval, ker je vdril sovražnik v notranjo državo, da prevzamem višje poveljstvo četam na bojišču, da delim s svojo armado napore vojske in da čuvam rusko deželo pred udarci sovražnika. Pota Providnosti so neznana, a moja dolžnost, mi ja želja me utrjuje v tem sklepu, ki utemeljen po državnih koristih. Vedno ostrejša sovražna invazija na zahodni bojni črti zahteva pred vsem najintenzivnejše osvedočenje vseh vojaških in civilnih oblasti kakor tudi spojitve vojnega poveljstva s splošnim delovanjem elementov vladne uprave, kar odvrta našo pozornost od bojne črte na jugu. Ob tem položaju se mi zdi potrebna Vaša pomoč in Vaš svet na naši južni bojni črti. Imenujem Vas za podkralja v Kavkazu in za vrhovnega poveljnika hrabre kavkaške armade. Vaši Visokosti izražam svojo globoko hvaležnost domovine za Vaše v vojski prestane napore.

SLOVO VELIKEGA KNEZA NIKOLAJA OD MORNARICE IN ARMADE.

Petrograd, 8. septembra. (Kor. urad.) Veliki knez Nikolaj je izdal sledeče dnevno povelje:

Hrabra armada in mornarica!

Vzvišeni Najvišji šef Njegovo Veličanstvo cesar se je danes postavil sam Vam na čelo. Klanjam se Vašemu junaštvu, ki ste ga dokazali v nadenoletni dobi. Izražam Vam svoje toplo odkrito priznanje. Trdno verujem, da boste izvedli nova junaštva, o kakršnih še ni bilo čuti, zdaj, ko Vas vodi car sam, kateremu ste prisegli zvestobo. Upam, da bo Bog od današnjega dne dalje svojem izvoljencu podelil svojo vsemogočno zmago dovajajočo pomoč.

Podpisal: Generalni pobočnik Nikolaj.

ZAKAJ JE PREVZEL CAR SAM VRHOVNO POVELJSTVO.

Dunaj. Car Nikolaj je prevzel vrhovno poveljstvo z ozirom na napade v dumi na Nikolaja in na druge poveljnike. General Ruski se je baže tudi branil, da bi prevzel kako poveljstvo, če ga podrede velikemu knezu, s katerim se je sprl, ker je bil Nikolaj ljubo-

sumen na njegove zmage začetkom voj-ske. Car sam je bil tudi nevoljen, ker je sprejel sam ljubezno Cruppyja, Nikolaj ga je pa bil hladno sprejel. Na dvoru dolže dalje velikega kneza, da je odgovoren za poraze ruske armade. Car je vsled splošne nevolje tudi med častniki proti velikemu knezu sam prevzel vrhovno poveljstvo zato, da poravnana nastala nespornost v najvišjih ruskih vojaških krogih.

OB DNJESTRU.

Černovice, 7. septembra. Od 2. septembra dalje se ob Dnjestru ljuto bijejo. Napadi naših čet na sovražne postojanke so na več mestih raztrgali rusko bojno črto. Osobito v prostoru Okna so vzele naše čete z naskoki več sovražnih postojank in jih zasedle. Ker tvori tukajšnja sovražna obrambna črta težišče operacij ruskih sil med Dnjestrom in Prutom, jih poizkuša sovražnik trdovratno braniti. Njegov odpor je pa že zlomljen in je sovražnik prisiljen, da se mora umikati proti severu. Ujetniki poročajo, da stoji ob bukovinsko-besarabski meji skoraj izključno le močni oddelki konjenice, med njimi donski kozaki. Poveljuje tu general Markov.

Budimpešta. Iz Černovic se poroča: Pri naskokih ob Dnjestru sta bila pred tedni uničena dva kosaška polka. Kozaki zato nočejo več naskakovati, kar so tudi odkrito povedali častnikom. Naskakujejo le še Čerkezi. Ujetniki poročajo o pobunah kozakov. Več kosaških polkov so premestili v notranjo Rusijo.

BOJI OB BESARABSKI MEJI.

Črnovice, 7. septembra. V severovzhodni Bukovini ob besarabski meji se bijejo do danes skrajno ljuti boji. Poizkusi sovražnika, da se približajo našim postojankam, so bili štirikrat s težkimi izgubami odbiti. Osobito uspešno je učinkovala naša težka artiljerija. Med drugim je en sam strel ubil 5 častnikov in uničil celo stotnjo vojakov.

Črnovice, 8. septembra. Rusi ponavljajo neprestano svoje napade vzhodno od izliva Sereta. Napad avstrijskih čet na tej točki je bil nepričakovan. Ker je tam breg zelo strm in so ruske utrdbe močne, Rusi niso pričakovali napada naših čet. Avstrijske čete so prekoračile reko in premagale ovire vsled posrečene zvižaje. Naša artiljerija je zadnje dni z najhujšim ognjem obstreljevala nek prehod čez reko. Rusi so vsled tega mislili, da se bo tam izvršil napad in so svojo pozornost obrnili tja. Med tem so pa naše čete prodrele na drugi točki brez vsake artiljerijske priprave.

NEMCI PRED RIGO.

Stockholm. Iz Petrograda se poroča 6. t. m.: Nemci stoji že tako blizu Rige, da vidijo mesto. Vsak dan se pričakuje, da prično mesto obstreljevati.

PRIPRAVE ZA IZPRAZNITEV RIGE.

Kodanj. (Kor. ur.) »Politiken« poroča iz Petrograda: Na kolodvoru v Rigi stoji dolga vrsta železnih voz, ki so naloženi z blagom iz pokrajin, ki jih nameravajo izprazniti. Za odpotovanje policije je vse pripravljeno. Policijske pisarne in uradi državnih oblasti v Rigi so že več časa zaprti. Delavci se trajno vozijo iz mesta. Mesto zapuščajo tudi zdravniki in strežniško osebje.

PREOBRAT NA RUSKEM BOJIŠČU.

Kodanj. »Daily Mail« poroča iz Petrograda: Splošno se sodi, da je carjev veliki vojni govor in njegovo odpotovanje na bojišče nameravalo javiti preobrat na bojišču. Višje poveljstvo ruske armade je popolnoma preosnovano. Vsa vojaška oblast se nahaja v rokah štirih mož, namreč generalov Ruski, Ewert, Aleksejev in Ivanov.

Rotterdam. Ruski strokovnjaki sodijo: Okolnost, ker so pričele ruske čete na več mestih protiprodiranje, kaže, da v Rusiji ponehava municijska kriza in da je morebiti že premagana.

Stockholm. Petrograjska brzojavna agentura poroča: Nova razvrstitev ruskih armad na vseh bojnih črtah se je pričela.

RUSKI POVELJNIKI.

»Daily Mail« poroča iz Petrograda: General Ruski, ki je zopet prevzel poveljstvo na severozahodni fronti, je razdelil podrejene zbore, ki so doslej tvorili dve armadi, v tri armade, zato da lahko postavi proti armadam nem. generalov Below, Eichhorn in Gallwitz po eno armado. General Ivanov, poveljnik na jugozahodu, poveljuje še vedno četam, ki operirajo proti Mackensenu, med tem ko nastopa proti princu Leopoldu Bavarskemu general Evert.

NA KAJ SE ZANAŠA NAČELNIK RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Kodanj. Petrograjska »Börsenzeitung« objavlja daljšo izjavo načelnika ruskega generalnega štaba generala Mikneviča, ki tolaži prebivalstvo, da pričakuje v kratkem popolne utrujenosti napadajočih nemških armad, ker jih

ne bo mogoče preskrbovati. Nemci se nahajajo zdaj v premoči radi svojih tehničnih pripomočkov in vsled artiljerije. Rusi se umikajo načrtoma po ukažu vrhovnega poveljstva. Naj se upa na končno zmago Rusije, ki je vse storila za industrijski napredek in taki meri, ki vse preseneti. Kadar bo dovolj vojnega materiala, prično Rusi prodirati in Nemci se prično umikati.

RUSKA SODA O NEMŠKIH NAČRTIH.

Kodanj. Tukajšnji listi poročajo, da so ruski vojaški krogi pregledali veliki vojni načrt Nemcev. O njem se lahko reče: Sovražno prodiranje meri pred vsem na ruski krili in se do zdaj le še malo peča s središčem. Prisiliti hočejo Ruse pod za nje neugodnimi razmerami na odločilno bitko. Rusom se je do zdaj posrečilo, da so se umaknili pritisku in da se izognili bitki.

Kodanj. Listi poročajo iz Petrograda: Tukajšnji vojaški krogi sodijo, da se hočejo Nemci pred vsem polastiti železnice Mitava—Kreuzberg in da mislijo prodreti do Petrograda.

POLJAKI O PORAZU RUSIJE.

Krakov. »Nowa Reforma« piše: Predno se je pričelo prodirati meseca majnika, je štela ruska armada tri milijone oroženih vojakov. Od teh je zdaj ujetih 1.200.000, 300.000 jih je mrtvih ali pa ranjenih, ostala polovica je pa radi porazov in umikalnih pohodov demoralizirana. Ruska majniška armada se zato ne more več upoštevati. Še več so porabili vojnega materiala. Začetkom vojne so razpolagali Rusi z 12.000 topovi, 9000 so jih zaplenili zavezniki, med vojsko so nabavili 3000 novih topov. Rusija razpolaga zdaj s 6000 topovi, ki so večinoma izrabljeni. Od častniškega zbora, ki šteje 80.000 mož, jih je 25.000 ujetih, ravno toliko jih je padlo ali so pa postali nesposobni za boj. Ostanek 30.000 bi zadoščal komaj bolgarski armadi, ker častnikov ne zmoroje, ruska armada ni več za prodiranje sposobna. Strateški položaj ruske armade je tudi vedno slabše. Po zagodzi zaveznih čet vzhodno od Brest-Litovskega je razdeljena ruska armada. Severno rusko armado potiskajo proti Baltičskemu morju, južno pa proti Črnemu morju. Južno ruske armade je ogroženo vsled prodiranja čez Luck, severno po prodiranju proti Vilni in proti Dvinsku. Zagodza se nevarno širi. Če se tudi Rusom posreči, da zadržijo prodiranje zaveznikov, se morajo le umakniti za Dnjepr, da si pridobijo pogoje, ki so potrebni za obrambo. Rusko prodiranje je izključeno, ker je v prostoru med Dvino—Dnjeprom in Bug—Zbruzem premalo železnice in cest.

FRANCOZI O RUSKIH PORAZIH.

London. (Kor. ur.) »Westminster Gazette« piše: Poročila, ki dohajajo iz Rusije, niso dobra. Nemcem se je posrečilo, da so vzeli obmostje pri Friedrichstadtu, vsled česar razpolagajo z dvema prehodoma čez Dvino. Zadnje dni se je zdelo, da je Rusija na tej bojni črti razvijala tako silo, da ji bo mogoče zadržati sovražnika, a tega ni zmožna. Dvomljivo je, če bodo mogli ustaviti nemški pokret proti Rigi.

ANGLEŽI O POLOŽAJU RUSIJE.

Haag. »Manchester Guardian« piše povodom dohoda ruskega finančnega ministra v London: Malokatero potovanje je bilo tako velikega političnega pomena. Stoji na dlanu, da je padec velikega sprednjega trdnjavskega pasu popolnoma izpremenil položaj na vzhodnem bojišču. Jaso je nadalje, da je mogoče rusko umikanje le z velikimi izgubami in da se je vsled njega zelo znižal material, ljudi, topov in konj. V isti meri se je poslabšal tudi finančni položaj Rusije. Z Galicijo, srednjo in s severno Poljsko in z velikanskimi baltičskimi provincami je izgubila Rusija dragocene dele svoje države. Denarne težave so tudi vedno večje. V dumi so dali jasno razumeti, naj se ne misli na novo posojilo. Izdaja tisoč milijonov rubljev v bankovcih je obupno sredstvo, da se zlažja začasno položaj na domačem trgu. Uganka ostane, kakšen še postane vojaški, gospodarski in politični položaj Rusije.

ŠVICARSKA SODBA O POLOŽAJU RUSKE ARMADE.

Curli. Stegemann izvaja v »Berner Bundu«: Grodno je tvorilo zadnje rusko oporišče. Rusko prodiranje s severa je zdaj izključeno.

ZAPELJANCI IZ GALICIJE.

Na stotine zapeljanih Galičanov, katere so vabe pravoslavne škofa Evlogija omamile, da so prestopili v pravoslavno cerkev, sedaj brez doma blodi po Volhiji. Za zapuščene se nihče ne briga. Nekateri ruski listi to ostro žigosajo in pravijo, da bi moral za zapeljane sedaj skrbeti tisti, ki jih je zapeljal.

GOZDNI POŽARI V SIBIRIJI.

Stockholm, 5. septembra. »Birševyja Vjedomosti« poročajo, da so v Sibiriji, v okolici Naryma, nastali požari v gozdovih in se na raznih krajih razši-

rili po stotine milj na široko. Škoda znaša že več milijonov kron. Velikanske pokrajine so zavite v neprodiren dim. Na mnogih krajih so zgorele cele vasi.

REVOLUCIJSKO GIBANJE V RUSIJI NARAŠČA.

Černovice. Neki zaupnik, ki je došel čez Rumunijo v Černovice, poroča, da se revolucijsko gibanje v Rusiji jako širi. Pri

Poraz Italijanov na sedlu Kreuzberg. — Velikanske laške izgube. — Odbit sovražni napad na dobrdobski planoti. Joffre ob Soči.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. septembra. Uradno se razglša:

Sovražnikovo podjetje na sedlu Kreuzberg, ki smo je pričakovali, ni ostalo. Včeraj zjutraj je pričelo približno pet bataljonov raznih italijanskih brigad napadati naše gorske postojanke med Burgstallom in Pfannspitze. Napad je bil povsod krvavo odbit. Sovražnik je izgubil vsaj 1000 mož. V ostalem so bili v tirolskem obmejnem odseku Lavarone—Folgarija običajni boji s topovi. Italijanski artiljeriji so večkrat priljubljene namerjevalne točke koč planinskih društev. Vsled tega delovanja je postala včeraj žrtev tudi Mandron koča v Adamellu.

Ob koroški in primorski bojni črti se ni nič posebnega zgodilo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 8. septembra. Uradno poročajo:

Na prelazu Kreuzberg je bilo po večerajšnjem italijanskem porazu mirno. Njih izgube so bile večje, kakor se je prvotno sodilo, ker, ko se je pregledovalo bojišče, so naštele naše čete samo pred vrhom Cime Frugnovi in grebenom Eisenreich nad 400 sovražnih mrličev. Položaj na laškem bojišču je splošno neizpremenjen. V odseku Dobrdob so odbile naše čete danes zjutraj sovražni sunek proti naprej štrlečemu delu kraške visoke planote. Z ročnimi granatami je bila prepodena laška pehota, ki je nameravala napredovati vzhodno od Vermigliana.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

4. septembra. V goratem ozemlju bojišča, osobito v odseku Tonale, v zgornjem Cordevole in v Cengiji (ob Aniseyi) je delovanje naših čet in obstreljevanje artiljerije vedno poslovalo, dasi je močno snežilo. Na visoki planoti Lavarone je motila naša artiljerija z živahnim uspešnim ognjem sovražne čete pri utrjevalnem delu. V gornji dolini Cordevole je na utrdbo La Corte, ki jo je bil sovražnik zopet deloma popravil, neka naša baterija namerila zopet svoj ogenj in jo je zopet poškovala. V dolini Boeden (Rienz) so naše čete vrgle dne 2. septembra močan sovražni napad s popolnim uspehom nazaj. Ista usoda je zadela v dolini pri Bovecu nek drug ljut sovražni napad na naše postojanke, ki se nahajajo ob potoku Slatenik. V Soči se je našla plavajoča mina, ki jo je sovražnik izpuštil očitno zato, da poruši nekaj mostov, ki se nahajajo v naši roki. Intenzivna čuječnost naših straž je preprečila poizkus.

Dunaj. Iz vojnega častniškega stana: Laški generalni štab poroča:

5. septembra. Mali boji na hrbtu Redwala in Val Strino (Noce) med Serevalle in Adiško dolino in v okolici Cima Cista in Val Sugani, kjer je bil sovražnik povsod prisiljen, da se je moral umakniti z izgubami. Na hrbtu Redwala je bila uničena tudi neka utrdba. Naši so se polastili veliko streliva in drugega bojnega materiala, ki ga je bil popustil sovražnik. Neki naši bateriji seje posrečilo, da je zažgala nek oder, ki ga je zgradil sovražnik, da popravi škodo otdrbe na Dosso del Lomno na soški planoti Folgaria.

Na kraški visoki planoti smo mestoma potisnili naprej svoje črte in smo se polastili nekaterih sovražnih otdrb. Naše napredovanje se je osobito zapazilo v Dobravskem odseku južno od dobrdobske ceste. Uspehi naših operacij 2. t. m. v prostoru Griže brdo tvorijo plen 150 pušk, nekaj tisoč patron in drug bojni material.

Nekaj dni se množe slučaji, da meče sovražnik v naše črte oklice, ki pozivajo naše, naj zapuste svoje zastave in izmišljena vojna poročila.

6. septembra. Ponovna drzna poizvedovanja naših čet so dovedla do spopadov s sovražnimi enotami, ki so se morale umakniti pred odločnimi napadi naših. Podobni boji večje važnosti so se bili 4. septembra v Aaiški dolini v okolici Marco, dalje v dolini Pellegrino (Avisio) in v nekem kraju zahodno od Monte Ca-

Jekaterinoslavu so razstrelili revolucijonarji velik železniški most čez Dnjepr.

RUSIJA ZBIRA ZLATO.

Petrograd. »Rječ« poroča: Glavni generalni štab je ukazal, naj se v celi državi zbira zlato. Banke ne smejo izplačevati v zlatu. Hranilnicam, mestnim, šolskim in upravam društev so naročili, naj zbirajo zlato.

stabelle, kjer smo razdrli nekaj strelskih jarkov. V borški nizini so napadle naše čete na robah Visokega Vrha se nahajajoče sovražne oddelke in so jih pognale v beg. Vrdle so v sovražne utrdbe in so zaplenile orožje in strelivo. V dolini Koritnice (ob zgornji Soči) je imel sovražnik zaseden še nek gozd, iz katerega je nadlegoval z ognjem naše čete. Nek naš oddelek je napadel to postojanko, prepočil je sovražnika iz nje in jo je močno zasedel. Sovražna letala so ponovno poizkušala, da nas napadejo v naših postojankah, a so bila povsod sprejeta z ognjem naših obrambnih topov. Hitri protinapadi naših zračnih brodovij so jih prisilili, da so se morala hitro umakniti.

Joffre v Italiji.

Lugano. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: General Joffre je došel v Italijo, da se predstavi kralju in da se seznani s Cadornom. Kralj je podelil generalu Joffre veliki križ savejskega vojaškega reda. Joffre se je mudil dva dni v vrhovnem poveljstvu in je obiskal tudi nekatere obmejne točke.

Lugano. Joffre se je mudil tri dni v Italiji in je obiskal bojno črto ob Soči pri Trziču in Červinjanu. Joffre je nameraval doseči skupen nastop sporazumnih armad, a trdnega načrta niso sklenili. Zmagal je Cadorna tudi glede na Dardanele, kamor pošlje Italija toliko čet, kolikor se ji zdi, da jih more pogrešati doma. »Giornale d'Italia« in »Secolo« priznavata, da je Joffre poromal v Italijo zato, ker je sedanji položaj sporazuma nevaren in ker ni znano, kaj da še nameravajo Nemci izvesti v Rusiji.

Genf. Potovanje generalisima Joffre je povzročilo veliko domnev. Najverjetnejše je še, da je šlo za udeležbo laških čet na zahodni bojni črti ob baje nameravani francoski ofenzivi sredi septembra. Drugi zopet trde, da je Joffre Cadorni prigovarjal, naj opusti svoje nasprotstvo proti odpošiljanju laških čet na Dardanele.

Lugano. Joffre se je pripeljal v petek zjutraj v Modeno. Pozdravil ga je podnačelnik generalnega štaba general Porro in se odpeljal z njim takoj na vzhodno bojno črto. V petek zvečer pa ga je sprejel v Vidmu laški kralj in ga povabil na dvorno pojedino. V nedeljo je bil Joffre pri sveti maši in pridigi patra Semeria. Ponoči se je vrnil čez Turin na Francosko. Laški listi pristrčno pišejo glede na ta obisk in pričakujejo enotnega nastopa zaveznikov, a z ozirom na obstoječo ljubosumnost se ne izpuščajo v podrobnosti. Le »Secolo« in »Messaggero« slavita latinsko skupnost in fantastično napovedujeta, da bo zdaj pristrčno in trajno skupno delo zveznih armad povzročilo, da se zmago-slavne sanje cesarstva izpremene v krvav končni poraz. V vojaških laških krogih se ne opažajo pretirani upi. Cadorna sodi prej ko slej, da potrebuje Italija sama svoje čete in da naj Francija in Anglija pokažeta svojo dobro voljo za dejanji in ne le z lepimi besedami.

Lugano. O obisku generala Joffre v italijanskem glavnem stanu se še poroča: V soboto si je ogledal Joffre s kraljem in z vojvodom Aosta v spremstvu generalov Cadorna in Porro bojno črto od Trziča do goriškega obmostja. »Corriere della Sera« poroča, da je bila izpostavljena družba ognju avstrijskih baterij pri Trziču in južno od Dobrdobske planote. V nedeljo popoldne si je ogledal Joffre Ogletj; ponoči se je odpeljal čez Turin v Francijo nazaj.

Izjalovljena laška ofenziva ob Soči.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: Metodična laška ofenziva ob Soči ni do sedaj dosegla najmanjšega uspeha. Ves napad je izgubil svoj enotni značaj in se razkosava čezdalje bolj v manjša podjetja. Topniški boj je izgubil na svoji silovitosti in pehotni napadi, ki so bili podvzeti s premočjo, so postranskega pomena in slabi. V zadnjih dnevih so podvzeli s premočjo napad na obmostje pri Tolminu, ali ves napor je bil zastoj. Zdi se, da so na

tolminski in bovski črti prenehali s svojimi prodiralnimi poizkusi, ker so jih stali izredno veliko človeških žrtev in municije, ne da bi pri tem dosegli najmanjši uspeh. Na dobroski planoti je naš položaj ugodnejši kakor kdaj poprej in tudi zdravstvene razmere naših čet na celi bojni črti so zelo dobre.

Prvi sneg na Krnu.

Vojni poročevalci poročajo: Na bojni črti ob Soči je splošno mirno. Mir moti le od časa do časa ogenj iz topov in streljanje pehote. Na Krnu je zapadel sneg. Gosta megla med vrhovi onemogočuje skoraj vsak artiljerijski boj. Kdor opazuje gorske postojanke tu na najvišjih vrhovih, zadobi pojem, kako težavna je že v mirnih časih hoja v teh gorah. V snegu je v višinah 1000 do 2000 metrov — Krn je visok 2245 metrov — vsaka operacija izključena. Naši vojaki so že dolgo časa preskrbljeni s kožuh in s toplo spodnjo obleko. Mraz in sneg jih nista presenčila. Moštvo, ki so je zamenjali, pripoveduje, da italijanski vojaki, kar so videli pri padlih in pri ujetnikih, niso pripravljeni za vojsko v gorah. Oblečeni so še precej v letne obleke; plašči bersaljerov in alpinov ne varujejo veliko proti mrazu. Naše čete — veliko jih je bilo pozimi v Karpatih — so proti mrazu bolj utrjeni. Laški ujetniki zelo tožijo celo o večernem mrazu v dolinah. Snežni metež zavira seveda tudi laško artiljerijo na vrhovih, ki jih tudi pokriva sneg in megla. Na najvišjih vrhovih postavljene laške artiljerije zato nekaj dni že ni več čuti. Na Dobroski planoti je trajal podnevi minulo nedeljo zmeren artiljerijski ogenj. Južno od Sv. Martina je poizkušala laška pehota približati se našim postojankam, a je naša artiljerija temeljito pokončala njihovo podzemsko kopanje. Tudi zahodno od Grižvega Brda je naša artiljerija večkrat zadela in razkropila laške čete, ki so se zbirale Vzhodno od Polazza so se nameravali Lahi z novimi četami zagrizti v rob visoke planote. Njih napadi so se pa zlomili in novi kupi mrličev povečavajo strašen vtis, ki ga tvori polje mrličev, ki tvori pod našimi postojankami nasip mrličev, ki gnijejo. Naše strelske järke zahodno od Sv. Martina so obstreljevali te dni Italijani z dušljivimi bombami, a naši vojaki so imeli pripravljene obrambne krinke, vsled česar je ostalo tudi to obstreljevanje brezuspešno.

Avstrijske bombe v Veroni.

Curih, 8. septembra. »Times« poročajo iz Verone, da so se tam pojavila avstrijska letala, ki so imela ogrske zastave, katere se prav lahko zamenjajo z laškimi zastavami. Letalci, ki so bili pozdravljeni z velikim navdušenjem (Lahi so mislili, da so njihovi), so neovirano metali bombe, ki so napravile veliko škodo.

Za zvišanje vojnega duha v Italiji.

Iz Lugana se poroča: Da se pomnoži vojni duh v Italiji, se bodo od 20. t. mes.

dalje po vsej deželi vršile manifestacije za vojno. Uvedel bo to akcijo poslanec Barzilai z govorom v Neapolju. V Rimu se priredi v vili Borghese velik dobrodelni koncert, na katerem bo sodelovalo 500 otrok. Kraljica mati Margerita je propagandi posvetila svoj prvi zvezek patriotičnih rekov in govorov, ki jih učiteljstvo v tisočih izvodih razširja med ljudstvom v vojnem ozemlju.

Zima in laške akcije.

Chlasso, 8. septembra. Dobro poučeni rimski dopisnik »Stampe« poroča, da nameravajo Italijani ob nastopu zime svoje operacije na tirolski meji omejiti, ker je tam njih strateško stališče ugodno. Nasprotno bodo pa nadaljevali svojo ofenzivo ob Soči in na Krasu, kjer je milejše podnebje.

Seksten pogorel.

Inomost. O požaru v Sekstenu poročajo »Innsbrucker Nachrichten«: Popoldne ob treh so zažgale laške granate neko hišo za cerkvijo. Kmalu so švigali temnordeči plameni. Veter je širil požar. Gasili so vojaki, a vsled vetra je uničil požar ves kraj s cerkvijo, iz katere so rešili umetnine.

Požar laške vojne pekarne.

Lugano. Zgorelo je velika vojna pekarija v Chioggi pri Benetkah. Vzrok požara še ni znan.

21 laških polkovnikov vpokojenih.

Milan. Uradni vojaški list objavlja, da je bilo 21 polkovnikov vpokojenih.

Veselosti iz Italije.

Curih. Minister iredente Barzilai, ki je obiskal bojno črto, je obvestil časopisje o svojih vtisih. Izjavil je, da je zadovoljen, ker gre dobro naprej. Tudi kralj je najboljšje volje in se je z Barzilaiom temeljito razgovarjal o Trstu in o ostalih še nerešenih pokrajini. Tudi generala Cadorna in Porro popolnoma upata na zmago in sta tako vesela, da se je jima čuditi. Osobito Cadorna je v navdušenih besedah izrazil, da je prepričan o zmagi. Sploh je vsa laška armada nad vse navdušena in jo preveča želja, da prispeva k rešitvi civilizacije.

Aristide Sartorio podpredsednik odbora za Viktor Emanuelov spomenik.

Tehnično-umetniški odbor za spomenik Viktorju Emanuelu II. v Rimu je izvolil za svojega podpredsednika Aristida Sartorio, ki se, kakor znano, kot italijanski častnik nahaja v avstrijskem ujetništvu. Po dobrohotnosti avstrijskih oblasti je Sartorio prejel obvestilo o tej izvolitvi in se je zanjo brzojavno zahvalil.

Laški transporti v vzhodno Sredozemsko morje.

Berlin. »Vossische Ztg.« poroča iz Milana: »Corriere della Sera« poroča, da so izdali stroge odredbe za plovbo in ribištvo v zalivu Tarent, ker prevažajo čete v vzhodno Sredozemsko morje.

Kaj napravi Japonska?

Lugano, 8. septembra. Japonski zunanji minister baron Iši je včeraj odpotoval iz Marseilla na Daljni vzhod. Pred odhodom se je v Parizu dlje časa razgovarjal z italijanskim poslanikom Tittonijem.

Pariškemu dopisniku japonskega lista »Asaki« je izjavil minister: Japonska diplomacija mora kot podlago za svoje delovanje smatrati načelo nerazrušljivosti angleško-japonske zveze. Zveze med Japonsko in Rusijo je želeli in bi bila največje važnosti. More se pa nanašati le na azijska vprašanja, ki stremijo na obnovo statusa quo.

Turinska »Stampa« pripominja k izjavi japonskega zunanjega ministra: Zdi se, da bo Japonska še nadalje dobavila Rusiji vojni material. Prejšnji teden je poslala 440 ton dinamita. Japonske državne delavnice delajo noč in dan puške. Tudi na Koreji se dela za Rusijo. Rusija je dobila iz Koreje 40.000 parov čevljev in 30.000 zabojev municije. Težke topove severnih japonskih obrežnih utrdb so z moštvom in municijo poslali v Rusijo. Japonski vojni minister je sklenil povisati zaloge pušk od 500.000 na milijon komadov.

V Angliji brepene po miru.

Kolin. »Kölnische Volkszeitung« izvaža pod nadpisom: Gnjil mir angleški mir: Na Angleškem se govori veliko o miru. Celo angleški ministri že stavijo sramežljive mirovne predloge. Če se prevedejo vse tožbe Greya in napovedi Lloyd Gergesa, se glase, da je Anglija voljna skleniti z Nemčijo mir, če Nemčija le izjavi, da izprazni Belgijo in severno Francijo. Anglija prepušča Rusijo popolnoma samo sebi in zapre Se-

morsko in kopno artiljerijo brez uspeha obstreljeval naše postojanke pri Anaforti in pri Sedil Bahru. Naša artiljerija je povzročila v sovražnih strelskih jarkih in artiljerijskih postojankah pri Anaforti požar. Na ostalih frontah nič bistvenega.

Carigrad, 8. septembra. (K. u.) »Agence Telegraphique Milli« poroča iz turškega glavnega stana: V odseku Anaforta je naša artiljerija 6. septembra razkropila močno sovražno skupino ob obrežju Kemiklik — Lion in ji je zadala izgube. V odseku Ari Burun nič važnega. V odseku Sedil Bahr se je nadaljeval breuspešen ogenj sovražne artiljerije. Naše poizvedovalne čete so zaplenile 30 zabojev pehotnega streliva. Naše anatolske baterije so obstreljevale 5. septembra uspešno artiljerijo, tabore, vozila in delavce v Sedilbabru. Sovražnik je ljuto odgovarjal na ogenj, a brez uspeha. Naše anatolske baterije so dosegle 6. septembra važne uspehe, ker so najuspešnejše obstreljevale postojanke sovražne pehote. Na ostalih bojnih črtah nič važnega.

Carigrad, 8. septembra. (Kor. ur.) Agence Telegraphique Milli poroča: Glavni stan naznanja:

Dardanelska fronta. V noči od 6. na 7. septembra so v odseku Anaforta udre naše poizvedovalne kolone, ki so bile poslani proti Mestantepe — Azmak, v sovražne strelske järke in uplenile 2 strojni puški z vsemi pripadki, ki ji sedaj uporabljajo proti sovražniku, dalje 15 zabojev streliva in 20 pušk. Naš ogenj je razbil z municijo naložen ambulančni voz, vsled česar je nastala eksplozija. V odseku Sedil Bahr so sovražne torpedovke pod vodstvom opazovalca v privezanem balonu nekaj časa obstreljevale naše postojanke na desnem in levem bregu, ne da bi bili napravili imena vredno škodo. Naše baterije ob morskih ožinah so 7. septembra prisilile k molku sovražne baterije, ki so obstreljevale naše postojanke na levem krilu, in razpršile sovražne čete pri Mortolimanu. Na ostalih frontah nič važnega.

RUSKO ČRNOMORSKO BRODOVJE.

Petrograjska brzojavna agentura naznanja 6. septembra: V Črnem morju sta danes naši torpedovki »Proziteni« in »Bistri« pod poveljstvom fregatnega kapitana Trubeckega pri Songuldaku napadli križarko »Hamidie« in dve turški torpedovki. Po dvehurnem boju so se sovražne ladje, ki so bile poškodovane, podale v beg proti Bosporu. Naši torpedovki sta jih zasledovali. Sovražnik je pustil s premožom naložene ladje, ki smo jih potopili.

GROF VORONCOV - DAŠENKO ODSTAVLJEN KOT KAVKAŠKI PODKRALJ.

Petrograd, 8. septembra. (K. u.) Car je poslal grofu Voroncovu-Dašenko, podkralju na Kavkazu, odlok, v katerem priznava prizadevanja in napore, ki jih je uporabil grof za upravo dežele kakor tudi za okrepitve starih tradicij slavni kavkaških čet. Car izjavlja, da ustreza grofovi želji, da se posveti delu, ki bolje odgovarja njegovemu zdravju ter ga odstavlja z mesta kavkaškega podkralja in pridružuje lastni osebi.

AKCIJE ANGLEŽEV.

Angleži obstreljevali mesto Lohaya ob Rdečem morju.

Carigrad, 6. septembra. (K. u.) Vojni poročevalski stan poroča: Nedavno so Angleži, potem ko so turške oblasti zavrnile poziv za predajo, tri dni bombardirali mesto Lohaya ob Rdečem morju, severno od Hodeide. Turške baterije so resno poškodovale sovražno topničarko, ki je zbežala proti otoku Hamzok nasproti Lohaye. Tretji dan sta dve križarki in dve drugi ladji obnovili bombardement. Na nekaterih točkah mesta so izbruhnili požari, ki so jih pa po prizadevanju oblasti kmalu zadušili. Bombardiranje je trajalo devet ur; tekom tega časa so zmetale sovražne ladje 400 granat, ne da bi dosegle kak velik uspeh. Deset mrtvih z britanske topničarke so pokopali na otoku Hamzok. — Angleži so dalje obstreljevali luko Elal na obali Hedšas in izobesili na obrežju ob svojem odhodu angleško zastavo. Nato se je zbralo na tisoče domačinov, ki so zastavo svečano sežgali in ob tem obnovili prisego, da umro za turško zastavo.

Veliki izkrcevalni načrti Angležev.

Curih. Rimska »Tribuna« poroča iz Aten: Angleži nameravajo izkrcati na Dardanelah pol milijona mož, da preprečijo nemške načrte na Balkanu in da pospešijo padec Dardanel. Pet divizij so že izkrcali.

FRANCOSKI PREVOZI ČET.

Genf, 8. septembra. Švicarski listi poročajo iz Marseilla: Od tu se je odpeljalo 25.000 mož v Dardanele. Zbor 40.000 mož so pa vkrcali, da zaduše nemire v Tunisu.

NAPAD NA EGIPTOVSKEGA MINISTRA.

Lugano. »Secolo« poroča iz Aleksandrije: V Kairi je 6. t. m. nek 30 letni mož napadel ministra Fati-pašo z nožem. Sunil ga je trikrat. Minister je ranjen na licu in na rami. Fati-paša je potegnil revolver in je ustrelil dvakrat, a zadel ni. Napadalca, vladnega uradnika, so zaprli.

Vojska v Maroku.

Kolin. Špansko časopisje poroča tako iz Melille kakor tudi iz Tangra, da se morajo Francozi v Maroku vedno bojevati in da postajajo zdaj, ko je končan mohamedanski post, boji lju-tejši. Na več točkah so bile napadene francoske čete. Sicer so, kakor zatrjajo Francozi, napade odbili, a po zadnjih poročilih se vstaja le širi.

Genf. Iz Marseille se poroča: Domačini v francoski severni Afriki so se Francozom uprli. Hodže hodijo po deželi in propovedujejo sveto vojsko. Veliko krajev je zgorelo.

Kolin, 8. septembra. Špansko časopisje poroča iz Melile in Tangerja, da se morajo Francozi v Maroku neprestano bojevati. Uprli so se vsi rodovi francoske severne Afrike. Hodže hodijo po deželi in proglašajo sveto vojsko. Več krajev je zgorelo.

Na morju.

VELIK FRANCOSKI PARNIK POTOP. LJEN.

Bordeaux, 8. septembra. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Parnik »Guatemala« družbe C. G. Transatlantik je bil na potu iz St. Nazaire v Filadelfijo v višini Delle-Isle torpediran. Posadka se je rešila. »Guatemala« je bil 118 m dolg in 16 m širok. V morje je bil spuščen 1. 1907.

SE EN FRANCOSKI PARNIK POTOP. LJEN.

Larochelle, 8. septembra. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Minolo noč je nemški podmorski čoln obstreljeval in potopil parnik »Garony« iz Liverpoola. Posadka je bila rešena.

POTOPLJEN RUSKI PARNIK.

London, 8. septembra. (K. u.) Reutersovo poročilo: Ruski parnik »Rhea« je bil potopljen. Posadka se je rešila.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN POTOP. HESPERIANA.

Washington. (K. u.) Državni tajnik Lansing se je posvetoval z Wilsonom. Sodijo, da sta se posvetovala o potopu »Hesperiana«.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo. Nemško uradno poročilo.

Berlin, 7. septembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Ob uspešnem nanađu s podkopom na nek sovražni podzemski rov severno od Dixmude je bilo ujetih nekaj Belgijcev in je bila zaplenjena ena strojna puška. Severno od Soucheza je bil odbit slaboten sovražni napad z ročnimi granatami. Izjavil se je francoski sunek pri Sondernachu v Vogezih. Živahni boji s streljanjem so se uneli v Champagni kakor tudi med rekama Maas in Mosel. Med nekim sovražnim letalnim napadom na Lichterwede severno od Roulerja na zahodnem Flandrskem je bilo ubitih 7 belgijskih domačinov, dva sta bila pa nevarno ranjena. Nemški bojni letalci so povzročili, da je padlo neko sovražno letalo nad Capellom južnovzhodno od Awolda na zemljo. Sovražni letalci so mrtvi.

Vrhovno vojno vodstvo.

Berlin, 8. septembra. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Večje število sovražnih ladij se je pripeljalo včeraj jutraj pred Middelkerke in je obstreljevalo dopoldne Westende in popoldne Ostende. Vsled ognja naših obrežnih baterij so se ladje zopet umaknile. Vojška škoda se ni povzročila. V Ostende sta bila ubita dva belgijska domačina, eden je bil ranjen. Na bojni črti ni bilo ta dan v ostalem nobenih posebnih dogodkov. Neko oboroženo francosko letalo je bilo sestreljeno po nekem nemškem letalcu severno od Le Mesnila (v Champagni); padlo je v plamenu na zemljo. Letalci so mrtvi. Napad sovražnika na Freiburg in Breisgau je ostal brezuspešen.

Najvišje vojno vodstvo.

Kaj pomeni Belgija za Anglijo.

Znani angleški vojaški list »Broad Arrow« objavlja zgodovinski članek T. Miller-Magure o Belgiji, kateri vsebuje sledeči zelo važen stavek: »Anglija ne bi mogla nikoli razviti svoje moči na morju, ako bi bila Belgija in Nizozemska v sovražnih rokah.« Iz te trditve sledi, da

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 6. septembra. (K. u.) Agence Telegraphique Milli poroča: Glavni stan naznanja:

Na dardanelski fronti nič važnega. Sovražnik je nekoliko časa s svojo vo-

mora Anglija Belgijo zopet osvoboditi, pa naj si bo s silo ali pa potom diplomacije.

715 državnih municijskih tovarn na Angleškem.

London, 9. septembra. (K. u.) Muni-
cijsko ministrstvo naznanja, da je vla-
da prevzela nadaljnjih 180 municijskih
tovarn, katerih število se je s tem zvi-
šalo na 715.

Goljufigi dobavitelji v Franciji.

Curih. Iz Pariza: V nedeljo so zapri-
li trinajst dobaviteljev armade, ker so go-
ljufali vojno upravo za šest in trideset mi-
lijona frankov.

Ljubezen do četverosporzuma so plačali
z življenjem.

Dunajski poljski urad poroča 3. t. m.:
Poljak Adamczewski, ki je kot prostovo-
ljec služil v francoski tujski legiji, je bil
koncem junija pri Courencyju od franco-
skega vojnega sodišča obsojen na smrt in
ustrejen. Adamczewski je bil socialni
demokrat demokrat ter se je dal ob iz-
bruhu vojne pogovoriti od svojih tovari-
šev, da je prostovoljno vstopil v tujsko le-
gijo. Nekega dne je dobil z več drugimi
povelje, da ustrelje nekaj vojaških tovari-
šev in sodrugov. Adamczewski je vrget
proč puško in se s svojimi osmimi tovariši
vstopil v isto vrsto z obsojenci. Zato je
bilo vseh devet ustreljenih, med njimi tu-
di slovit ruski socialist Artamošin.

Z juga.

ENTENTINA STVAR NA BALKANU.

Nemški listi poročajo iz Curiha dne
4. t. m.: Današnja »Stampa« podaje na-
slednji malo tolažljivi račun o položaju na
Balkanu: Rumunija še vedno čaka, čeprav
Rusija ne skopari z obljubami, Bolgarija
neizprosno vztraja na svojem macedon-
skem programu in Srbija zahteva, predno
sama kaj dovoli, jamstev od četverospo-
razuma. Tudi »Stampa« priporoča danes
ententi, naj ne računa več na pomoč Bal-
kana in se zanese le na lastno moč. To pi-
sanje je tembolj zanimivo, ker prinaša list
istočasno četverosporzumu zelo prijazen
pogovor svetovega zastopnika z Genadije-
vom.

SPORAZUM Z ODGOVOROM SRBIJE NEZADOVOLJEN.

Genf. »Herald« poroča iz Pariza: Ka-
bineti sporazuma smatrajo, da odgovor
Srbije ni zadosten.

Haag. (K. u.) »Times« poročajo iz
Sofije: Velevlasti sporazuma štirih so
sklenile, da ne vložijo nove note v Bu-
karešto, Atenah in v Nišu.

KAJ JE Z RUMUNSKIMI VPOKLICJI?

Berlin, 8. septembra. Z ozirom na
neko curiško poročilo o vpoklicu v Švi-
ci bivajočih Rumunov izjavlja »Vossi-
sche Zeitung«, da v Nemčiji bivajoči
Rumuni niso prejeli nikakih vpoklicov.

RUMUNIJA NI MOBILIZIRALA.

Curih. (K. u.) Kakor poroča »Neue
Zürcher Zeitung« iz Haaga, je izjavilo
rumunsko poslaništvo v Londonu, da
je poročilo o mobilizaciji ruske arma-
de izmišljeno.

ENTENTA OBUPALA NAD BALKANOM.

Haag. »Times« poročajo iz Sofije:
Ententine velesile so končnoveljavno
sklenile, da ne pošljejo nove note v Bu-
karešto, Niš in Atena.

GRČIJA IN SRBIJA.

Atene, 7. septembra. (K. u.) Govori
se, da je grška vlada sklenila, kolikor
le mogoče olajšati tržavni položaj Sr-
bije. »Estia« javlja, da vlada ni mne-
nja, da bi bila srbsko-grška zvezna po-
govda razveljaljena, ker je Srbija spre-
jela sklep četverosporzuma. Opozicijski
krogi so pa nasprotnega mnenja,
ker ni nobenega dvoma, da je Srbija s
sprejetjem četverosporzumnega skle-
pa izključila temelj pogodbe z Grčijo.

GRŠKA IN ODSTOP OZEMLJA BOL- GARIJI.

Kolin. (Kor. ur.) »Kölnische Ztg.« po-
roča iz Aten: Ministrski predsednik Veni-
zelos je izročil srbskemu poslaniku odgo-
vor Grške z ozirom na sklep, da se od-
stopi gotovo ozemlje Bolgariji. Grška gre
Srbiji prav rada na roko, vendar si pa pri-
drži, da se življenjske koristi Grške ne
smejo dotakniti. Ozemlje Gevgeli-Dol-
ran se ne sme odstopiti Bolgariji, ker je
v drugi balkanski vojski Grška to ozemlje
le zato odstopila, da se je ohranila dolo-
čena meja med Grško in Srbijo. To po-
meni, da mora Bitolj ostati srbski.

GRŠKA SE NAGIBA NA STRAN OSREDNJIH VELEVLASTI.

Atene. »Akropolis« objavlja daljši čla-
nek, v katerem izjava, da grške koristi
nasprotujejo ruskim, ki želi zasedati Balkan
in Malo Azijo. Anglija okupira grške
otoke. Naj se li vojskujemo za koristi Ita-
lije. Grška naj ne sklene zveze proti Av-
striji in Nemčiji, ki najbrže zmagati, in če
ne zmagati, premagani ne bosta. Zveza

proti osrednjima državama pomenja samo-
umor Grške. Na Solun Avstrija ne meri,
a če bi tudi, kaj Grški bolj koristi; ruska
ali avstrijska nadvlada na Balkanu? Ru-
ska nadvlada bi podjarmila balkanske dr-
žave, a avstrijska bi obvarovala status
quo. A če bi tudi Avstrija prodrla do
Arhipela, bi noben narod ne izgubil svoje
narodnosti in svoje vere, ker Avstrija ni
narodna država, marveč mozaik narodov.
Balkanska zveza z Rumunijo kot sredi-
ščem, o kateri je sanjal Venizelos, je ne-
mogoča. Orientska zveza z Avstrijo kot
središčem z vsemi balkanskimi državami
bi se ložje uresničila. (Članek odgovarja
nazorom cesarja Jožefa II., ki je želel
našo nadvlado na Balkanu.)

DEMONSTRACIJE V ATENAH.

Atene. V soboto so bile v Atenah ve-
like demonstracije. Demonstranti, med
njimi je bilo veliko častnikov in podčast-
nikov, so psovali sporazum štirih. Demon-
stranti so priredili ovacije pred nemškim
in turškim poslaništvom.

Razna poročila.

NOVA PREBIRANJA VOJNIH OBVE- ZANCEV NA NEMSKEM.

Berlin, 7. septembra. (K. u.) Wolffov
urad poroča o izpremembi dveh para-
grafov državne vojaške postave: Vsled za-
konskega načrta, ki ga je državni zbor že
sprejel, je v vojni mogoče ponovno prebi-
ranje onih vojni obvezancev, ki so bili
preje spoznani kot trajno nesposobni. To
odgovarja v prvi vrsti splošnemu ljudske-
mu pravočutju. Ne bilo bi prav, ne pravi-
čno in bi ne soglašalo s temeljno mislijo
splošne vojne dolžnosti, ako bi se poslali
na bojišče starejši ljudje, dočim je še spo-
sobnih mlajših ljudi. O podaljšanju vojne
dolžnosti preko izpolnjenega 45. leta sta-
rosti ni nobenega govora.

POLICIJSKA NASILSTVA PROTI DUMI.

Lipsko. Iz Bukarešte se poroča: V tav-
riški palači je vse polno policijskih urad-
nikov. Vsake seje se udeleži grof Palen,
načelnik politične policije. Poslancem so
prepovedani govori, ki bi škodili koristim
države. Predsednik mora prekiniti vsak
opozicijski govor. Načelnik politične po-
licije sme zaključiti sejo, če se predsednik
ne ozira na navodila policije. Prepoveda-
na so vojaška in notranjepolitična vpraša-
nja. Stenografi morajo svoje popise pred-
ložiti cenzuri, predno jih pošljejo listom.
O zaveznikih se ne sme razpravljati. Pred
vsako sejo natančno preiščejo zbornico.
Pred kratkim so namreč našli v knjižnici
dve bombi.

Dnevne novice.

+ Vest »Deutsche Wacht«, da bi
praška policija prepovedala belo modro
rdečo zastavo, ni resnična. Bela modra
rdeča zastava je od cesarja potrjena naša
deželna zastava. Prepovedana je francos-
ka modro bela rdeča zastava.

+ Ministrskega predsednika grofa
Stürgkha je zaslišal 8. t. m. cesar v daljši
avdijenci v Schönbrunn.

— Novi predpisi za potovanje. De-
želna vlada je izdala razglas, v katerem
razglaša, da se obseg jugozahodne fronte
razdeli v ožje in širše bojno območje.
Pod ožje bojno območje spada Kranjsko,
Koroško, Primorsko z Reko in okolico,
dalje del Tirolske; pod širše bojno območ-
je pa ostali del Tirolske, Solnograško,
Štajersko in Hrvaško brez županij Požega,
Virovitica in Srem. Za potovanje v teh
krajih, kakor tudi prestop meje bojne
območja veljajo od 10. septembra dalje
nova določila. Kdor hoče prestopiti mejo
ožjega bojne območja mora imeti polni
list, za krajni in daljni promet je treba
posebnih legitimacij. Natančnejši podatki
so razvidni iz lepakov.

+ Gospod Mihael Zupan, vpokojen-
ni župnik v Sostrem, je močno obolel.
Priporoča se v molitev!

Vojni begunci z juga na Kranjskem,
ki nimajo zadostnih sredstev, bodo morali
iti v Lipnico in dobe prosto vožnjo. Ta
ukaz je vnovič prišel okrajnim glavar-
stvom.

— Domobranski pešpolki dobe za-
stave. Cesar je z ozirom na veličanske
zasluge, ki si so jih priborili domobranski
pešpolki, sklenil, da dobe ti polki svoje
zastave. To se bo zgodilo po vojski.

— Vojaške zadeve. Asistenčni zdrav-
nik 27. pp. dr. Franc Trost je prestavljen
k 20. lov. bat. Za nadporočnika je imeno-
van poročnik 3. pp. Babnik Viktor.

— Dopisnice, razglednice in pisma, ki
so naslovljena na vojne vjetnike po raznih
sovražnih deželah (Rusija, Srbija, Črna
gora, Italija, Francija in Anglija) so, kakor
je bilo že svoječasno objavljeno, poštnine
prosta. Če kdo svojo dopisnico frankira,
da bi zato sigurno prišla na svoj kraj, se
moti. Važno pa je, da označimo vso kore-
spondenco na vojne vjetnike kakor je pred-
pisano. Napisati je treba zgoraj na na-
slovni strani besedilo: Prisonnier

de guerre (vojni ujetnik), ker druga pi-
sma (dopisnice, razglednice) v zgoraj ome-
njene sovražne dežele niso dovoljena in se
ne odpošiljajo.

— V ruskem ujetništvu. Učitelj Bruno
Rozbaud iz St. Vida pri Ptuj, ki se je
že od pričetka vojne bojeval ob avstrijsko-
ruski fronti, je prišel dne 5. junija t. l. v
rusko ujetništvo.

— Novi kruh na Dunaju. Od srede
septembra dalje bodo na Dunaju pekli
kruh, v katerem bo dve tretjini ržene in
ena tretjina pšenične moke.

— Priprava mladine za vojaštvo. Na
Dunaju bodo ustanovili organizacijo za
pripravo mladine za vojaštvo. V ta namen
bodo popisali vse fante rojstnih letnikov
1901. do 1895., v kolikor že ne služijo pri
vojaštvu.

— Odprava črnih čevljev pri vojaki.
Vojno ministrstvo se je odločilo odpraviti
črno gornje usnje za čevlje. Novembra t. l.
se črno usnje ne sme več uporabljati.

— 41 avstrijskih civilnih ujetnikov iz
taborov na južnem Francoskem, Korziki,
Alžiru in Maroku je došlo v Genf, odkoder
se odpeljejo v domovino.

— Praga in moka. Iz pisarne aprovi-
zacijske uprave kralj, glavnega mesta
Prahe opozarjajo obrtnike, da dva ali tri
dni ne bo dobiti moke, ker je vsa zaloga
izčrpana. Ko bo potrebna množina moke
po vojni žitni upravi zopet naročena, se bo
javilo v dnevnikih listih, kdaj se s prodajo
prične.

Pivo se za enkrat ne podraži več.
Korespondenčni urad poroča: Kakor
znano, so avstrijske pivovarne za časa
vojne dvakrat zvišale cene piva, in si-
cer vsega vkup za 6 K (1. marca za 3 K
in 1. junija 1915 za 3 K) pri hektolitru.
Pivovarniške zveze so sedaj (1. septem-
bra) na poziv vlade na trgovinskem mi-
nistrstvu oddale obvezno izjavo, da ta
čas veljavnih cen ne bodo zvišale, do-
kler zvišani proizvodilni stroški tega
ne bodo neobhodno zahtevali.

Židovsko »novo leto«. Židje praznu-
jejo dne 9. t. m. novo leto, in sicer leto
5676.

— Iz laškega vojnega ujetništva se je
oglasil četovodja 17. pešpolka 1. X. marš-
komp. Alojzij Cotman, doma v Domžalah
št. 138. Svoji ženi piše, da so se 26 ur vo-
zili z brzovlakom v Genovo in sedaj da se
peljejo s parnikom na Sardinijo; drugače
pravi, da je zdrav.

— Vrnitev oblasti v Zader in Split. Iz
Zadra se poroča, da se tja povrne deželni
odbor in da se vrnejo najbrže uradi cen-
tral. vlade v Zader. Istotako se sliši, da bo
c. kr. finančno ravnanje ostalo čez
zimo v Splitu.

— Ženske namesto šoferjev nastavi
za službo na bojišču ruska vlada.

Oko 100.000 oseb utonilo.

V Washington je došlo iz Kitajske po-
ročilo ameriškega konzula v Pekinu, da je
pri zadnji povodnji pri Kantonu utonilo
okoli 100.000 oseb.

Ljubljanske novice.

Ij Mesto venca na grob pokojnemu
msgr. Anton Zupančiču je daroval za Di-
jaško in ljudsko kuhinjo preč. gosp. An-
ton Kržič 25 K.

Ij Prodaja moke. Aprovizacijski odsek je
sklenil glede na to, ker je dovoz moke iz-
ostal, da se za nekaj časa moka ne bode
dajala trgovcem za prodajo.

Ij Nakup čebule. Vse stranke, ki želi-
jo še kupiti čebulo, se opozarjajo, da se
prodaja sedaj čebula v mestni vojni pro-
dajalni po 56 vin. kg in da se bode s pro-
dajo kmalu prenehalo.

Ij Krušne karte se dobivajo samo
ob petkih pri dotičnih krušnih komi-
sijah.

Ij Umrl je v neki bolnici v Galiciji vo-
jak 7. polka Rihtar iz Ljubljane.

Ij Umrl so v Ljubljani: Slever Fran-
čiška (sestra Školastika), uršulinka, 32 let.
— Štebi Milan, sin inženirja, 3 leta. — Šu-
len Marija, bolniška devica, 40 let. — Br-
var Marija, služkinja, 64 let. — Zupančič
Marjan, sin igralke, 6 mesecev. — Tičar
Hermine, hči narednika, 2 meseca. — Kle-
menčič Josip, kajzar, 68 let. — Munih Pe-
ter, vžitar-begunec, 73 let. — Ludovik
Wagner, praporščak telegrafskega oddel-
ka. — Ana Nežmah, hči železn. pisarniš-
kega sluga, 7 tednov.

Primorske novice.

Italijani se čudijo Trstu. Razni ita-
ljanski časopisi poročajo, kako izredno ve-
lik uspeh je imelo nabiranje darov za av-
strijske vojaške povodni cesarjevega rojst-
nega dne v avstrijskih italijanskih pokraji-
nah. »Secolo« navaja dotične znatne šte-
vilke, ki so se dosegle v Trstu in vprašuje,
kako je vendar to mogoče in na kakšen
način se je to doselo.

Gojenci moškega učiteljskega goriškega lah-
ko dobe letna izpričevala za 1914/15, ako
pošljejo kolek 30 vinarjev ali pa dotični
znesek v poštinih znamkah ravnateljstvu
(V. Bežek, Ljubljana, Marije Terezije ce-
sta, 6/II.), ki jim določi izpričevalo ne-
frankirano, toda uradno, tako da pri pre-
jemu ne plačajo globe, nego samo znesek
za redovito frankiranje.

Umrla je v Ljubljani pri družini
Lundrovi, Križevniški ulica št. 6, gđ. Fani
Stresova, učiteljica iz Kobarida. Blago
pokojnico je dohitela smrt v beli Ljubljani
kot begunko iz solčne Gorice. Prosi se
Vas, Goričane, udeležite se pogreba, ki se
vrši v petek ob 4. uri popoldne na viško
pokopališče.

Šole se imajo s 1. septembrom zopet
začeti, tako je ukazal okrajni šolski svet
tolminski. In začele so se, kjer je pač mo-
goče in niso šolske sobe zasedene od vo-
jaštva. Še celo tik ob vojni črti, blizu Tol-
mina začno otroci zopet redno staro živ-
ljenje. Pač je to najboljše znamenje, kako
malo se bojimo Laha in kako malo se bri-
gamo zanj. Tudi poljska dela opravljajo
ljudje tik do bojne črte, kot bi vladal naj-
boljši mir. Na nekaterih mestih delajo lju-
dje po polju, nad njimi pa lete tje in sem
granate in šrapneli. Vojska pač utrdi in
okrepi živce tako, da je najboljše zdravilo
še celo za najbolj nervozne, bolne na živ-
cih in to sami priznavajo.

Kobarid nepoškodovan. Dobili smo
Kdor poizveduje za družine iz Kobarida,
naj ni nič v skrbeh. Z bratom sva dobila
pismo od doma. Pišejo starši, da so Koba-
ridci vsi doma in da je Kobarid še ravno
tak kakršen je bil prej. Kdor bi rad več ve-
del, tukaj moj naslov: Eliza Gorenšek,
Sv. Peter pri Mariboru št. 17, Štajersko.

Padel je na severnem bojišču četo-
vodja Alfonz Paljk iz Vel. Žabelj na Vi-
pavskem. Pokojnik je bil član Orla in se je
nahajal na severnem bojišču od prvega
začetka vojne. Bil je pridelen oddelku
strojnih pušk in ravno ko je sredi julija s
svojo strojno puško streljal, so navalili
Rusi s premočjo na njegov oddelek. Bil je
istočasno ustreljen in preboden z bajone-
tom. Njegovi tovariši, ki so vrgli Ruse na-
zaj, so ga s častmi pokopali in mu postavili
na njegov grob lesen križ. Naj mirno po-
čiva na ukrajinskih tleh ob reki Dnjester!

Živalska nadloga v Trstu. V Trstu je
ostalo mnogo psov in mačk brez gospo-
darja, ki se sedaj potikajo okrog in pogi-
njajo lakote. Mestni konjederski uslužben-
ci ne morejo vsemu kaj, ker je njih število
zelo zmanjšano ozir. se je moralo k voja-
kom poklicano osobe nadomestiti z neiz-
vežbanim. Meseca avgusta je bilo v Trstu
polovljenih 110 psov in 236 mačk; v stano-
vanjih je poginilo in bilo odpelanih v kre-
matorij na Katinari 16 psov in 13 mačk.
Razen tega je poginilo 22 konj, 10 krav, 7
telet, 4 koštruni, 3 prešiči, 2 kozci in 1 mu-
la, ki so jih spravili v krematorij in se-
žgali.

Odbor za varstvo koristi konsumen-
tov v Trstu. Dne 1. t. m. so se sešli zaup-
niki tržaških delavskih strokovnih društev
ter ustanovili odbor, ki bo imel nalogo
ščititi konsumente pred odiranjem ter bo
v tem oziru podpiral zlasti vse tozadevne
odredbe oblasti.

— Samoumor. Matija Lister, 55 let
star, iz Tolmina na Primorskem, mizarski
pomočnik, ki je stanoval na Reki na Bel-
vederu št. 303, v podstrešju, je skočil iz
višine 16 m na ulico, ter je bil takoj mr-
tev. Vzrok samoumora je bolezen.

Christofov učni in vzgoje- valni zavod

1718

vpisuje ves september 1915 vsak dan
od 12. do 3. ure popoldne v Sodni ul. 1.
Najbolje obiskovan, od visoke c. kr. dež.
vlade za Kranjsko na znanje vzeti zasebni
učni zavod. Gojenke in gojenci tega za-
voda pridejo najhitreje k dobremu kruhu.

Zahvala.

V proslavo rojstnega dne Njegovega
Veličanstva presvitlega cesarja odredila
sta mestna občina ljubljanska in slavnost-
ni odbor dne 18. avgusta 1915 cvetlični
dan na korist deželne in gospejnega po-
močnega društva »Rdečega križa« za
Kranjsko. Neizčrpna domoljubna darež-
ljivost ljubljanskega prebivalstva vseh slo-
jev pripomogla je, da je dosegel cvetlični

dan »Rdečemu križu« nepričakovano visok znesek 6759 K 50 h kot čisti donesek. Deželno in gospejno pomočno društvo »Rdečega križa« za Kranjsko zahvaljuje se iskreno mestnemu magistratu ljubljanskega, slavnostnemu odboru na čelu mu gospa županja Franja dr. Tavčarjeva, veletrgovcu g. Antonu Krisperju in njegovi soprog — in celemu prebivalstvu bele Ljubljane, ter vsakomur, ki je pripomogel do sijajnega uspeha. Posebno se zahvaljuje še Kmetijski posojilnici v Ljubljani za prepustitev nabiralnikov. Prav posebno pa izreka svojo zahvalo vsem gospem in gospodičnam, katere so prodajale cvetlice in razglednice in s svojo neumorno požrtvovalnostjo pripomogle do velikega uspeha.

Semenj za kože se bode vršil v ponedeljek dne 13. septembra t. l. in sicer kot navadno v skladiščih »Balkan« trg. sped. in kom. delniške družbe Ljubljana, Dunajska cesta 33. 1786

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zjamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozorjamo na današnji zadnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Dolžan, Knjiga uradnih vlog. — Obrazci političnih, vojaških, finančnih (davčnih), sodnih in drugih uradnih vlog. Cena 3 K, vezano 4 K.

V sedanjih nerednih razmerah se kaže posebna potreba po taki knjigi; saj je dan na dan treba osnovati kako vlogo, prošnjo ali naznani na razne javne oblasti. Žene posestnikov, trgovcev, obrtnikov, kmetovalcev itd., katerih može so vpoklicani, si same ne znajo navadno prav nič pomagati in si morajo iskati in prositi v uradnih zadevah vedno nasvetov po raznih pisarnah in uradih, kjer so pa uradniki že itak preobloženi z uradnimi posli. Označena knjiga pa da v vseh uradnih vprašanjih kratka pa točna pojasnila in vzorce vlog, ki so prirejeni za najrazličnejše slučaje. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravljenju. Cena 1 K 20 v., vezano 1 K 80 v.

Zelišča v podobah. (Slike zdravilnih in strupeno-zdravilnih rastlin v naravnih barvah.) Cena 60 vin.

Künzle, Zdravilna zelišča. Prirejeno po knjižici župnika Ivana Künzleja. Cena 60 vin.

Narava sama nam nudi najboljša, najcenejša ter najpriprostejša sredstva, s katerimi si zdravje pridobimo ali okrepimo. Navedene knjižice imajo neprecenljivo vrednost. Dobe se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Izgubila se je dne 13. avgusta v Ljubljani

usnjena mošnja

z zlati (franki) in nemškimi markami v papirju. Najditelj dobi 100 kron nagrade potom uprave »Slovenca«. 1790

Išče se dobro ohranjen

1787

HARMONIJI

Vodstvo III. reda v Novem mestu.

1785

Klanjajoč se božji previdnosti, naznanjamo prežalostno vest, da je naš predobri soprog, oziroma oče, stric, gospod

Janez Šparovic

tesarski mojster in podnačelnik požarne brambe

dne 10. avgusta, previden s sv. zakramenti mirno zaspal v Gospodu in bil dne 12. avgusta na domačem župnijskem pokopališču položen k večnemu počitku.

Tem povodom se tudi najtopljeje zahvaljujemo pred. duhovščini, članom požarne brambe ter vsem, ki so spremlili blagega pokojnika na zadnji poti, ter nas tolažili ob nenadomestni izgubi.

Blagega rajnika priporočamo v pošten spomin.

Selca na Gor., dne 8. sept. 1915.

Ivana Šparovic roj. Verhunc, soproga, — Franc v vojski, Ivan, Anica, Mici, Julka, otroci.

OVČJO VOLNO

kupi vsako množino za vojaške potrebe po višji ceni kot vsak drug prekupec 1782

Ivan Savnik

Kranj - Gorenjsko.

V službo želi stopiti

1791

gospodična

v kako pisarno ali tudi trgovino, večša strojepisja, slovenskega, hrvaškega, nemškega in tudi laškega jezika. Cenjene ponudbe na upravo tega lista pod števil. 1791.

LIMON-

esenca 1 steklenica 1 K odgovarja 10 limonam 1753

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana zraven rotovža.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK,

1719

Ljubljana, Mestni trg števil. 22.

Za takojšnji nastop iščem zmožnega

urarskega pomočnika

1772

Anton Vadnjak, urar v Ajdovščini.

Sprejme se

učenec ali učenka

iz dobre hiše, s primerno šolsko izobrazbo, v večjo trgovino na deželi. Ponudbe pod: Učenec — 1775 na upravo »Slov.«

Prodamo

5 volov za vprego in 4 breje svinje.

Kupimo

večjo množino belgijskih zajcev. Naročila in ponudbe na Vnovčevalnico za živino, Ljubljana Dunajska cesta 29. 1783

Sprejemem takoj krepkega

učenca

v trgovino mešanega blaga F. Skušek, Metlika. 1788

Kupim v vsaki množini mikano in nemikano

domaće predivo

po najvišji ceni. — Ponudbe na: Ivan N. Adamič vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 145,

Trgovsko učilišče in vzgojevališče v Ljubljani.

1789

Pouk se prične dne 1. oktobra 1915.

Vpisovanje za zunanje gojence od 27. do 30. septembra.

Ustanovljeno 1. 1834.

Artur Mahr, lastnik in ravnatelj.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zava ovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgoda in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.752.022-76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastonj in poštine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. Marije Terezije cesta št. 12.

Bencin

obdavčen in neobdavčen se more z dovoljenjem c. in kr. vojnega ministrstva dobiti odslej po t o m m o j e t v r d k e. 1770

Potrebne, pravilno sestavljene

prošnje za dobavo bencina se dobe pri meni.

Julij Elbert.

Peter Kozina & Co.

Tovarna čevljev v Trziču na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

